

POLITIKKUR

Tað er hvørki at loyna ella at ljúgva

Blaðstjórin á 14. sept. er sum øll vita barnaskúlakennari, og tað má roknað sum eitt týðningarmikið starv í samfelaginum, ti í barnaskúlunum skal tað góða verða lagt í barnasálina, sum byggjast skal upp á í framtíðini. — Men metast kann um, hvat gott børnini fáa burtúr, um andin er hin sami innan skúlagátt sum í tí politiska.

I oddagrein fyrri mikudagin 20. í hesum »Framburður og dagsins politikkur« verður við ósannind kasta eftir javnaðarmonnum, at teir í blindari óði skulu leggja eftir landsstýrinum. Hetta veit blaðstjórin er ikki so, tí tað er als ikki uttan orsök funnist verður at okkara stýrslag, og tað er skylda javnaðarmonna at finnast at teimum skeivleikum, ið dag og dagliga stinga seg upp.

Fals slær egnan mann á háls. Er tað nakar, sum skrivur í blindari óði, er tað nettupp blaðstjórin á 14. September. Og hetta ger hann av antisosialistiskari orsök. Ikki nýst hesum sama blaðstjóra at leita longur enn til sínar egna partamenn, at fáa prógv fyrri, hvussu væl grundaðar atfinningar koma á prent í SOSIALINUM; sum eitt dømi kann visast til grein í »Dimmalætting« leygdagin 20. undir merki T. J., sum uttan iva er Tórus Joensen.

Øll kenna tað málageip, sum tjóðveldismenn høvdu fyrri meðan teir vóru í andstöðu, og um teir komu í landsstýrið, skuldu teir temja prísag o. a. Hetta er tað, sum verður víst á, at tjóðveldismenn hava sviðið, tí ongatið áður hevur prísagði hátta sær so, sum síðan tjóðveldið mannsterkt kom í

landsstýrið. Sum svar uppá hetta, sigur 14. September, at prísansari er settur. Hetta vita helst tey allra flestu, men neyvan er tað nakar, sum hevur merkt at prísagði er tryggari við setanini av prísansara. Tó viðgongur 14. September, at á hesum øki er ov lítið gjørt og sigur: »Vit halda framvegis, at nóg meiri kundi verið gjørt við hetta mál...« Men líka aftaná kroystir hann ómannsligheitina burtúr úr sær og kastar skuldina á danir, at vit liva so og so dyrt, heldur enn at viðganga tjóðveldisins maktarloysi í hesum sum í øllum øðrum.

Nær hevur nakar vita, at tjóðveldismenn hava krympa seg við at geva donum skuldina fyrri líkt og ólíkt.

So spýggiligur er 14. tinda blaðstjórin, at hann aftrar seg ikki við at spyrja, hvat ið hendi meðan javnaðarmenn høvdu leiðsluna í landsstýrinum. Við heldur áðamligum orðalag sigur hann: »Jú, eitt berghol gjørt, nakrir vegir vórðu gjordir og nokur skip komu til landið. Tað er rætt, og tað er møgu lígt, at javnaðarmenn áttu lut í hesum. Men í hesum 3-ára landsstýris-skeiði er eitt upp aftur longri berg hol gjørt o. s. fr.«

Tað er veruliga ilt at skilja, at nakar rættisiktaður maður og enn

minni ein barnalerari skal vilja gera seg til talsmann fyrri nokrum so spýggiligum, tí hann veit, at hann av fríum vilja sigur nakað, sum er langt frá sannleikanum, og at tað er væl at sær komið fólk, hann skrivur fyrri. Ikki skal Ólavur leggja í, tí tað er hvørjum einasta norðingi greitt, at berghol bleiv einki gjørt, hvørki stutt ella langt, um einin 60 millióna grunnur var at læna úr, og hesin mikli grunnur kom av ávum javnaðarmanna, tað reingir eingin, hvussu antisosialistiskur hann enn er.

Nei, Ólavur, tað tyttar tær og samstarvsmennum lítið at blinda fólk við ósannindum, tí tað verður betur fylgt við enn so, og tað eru fólk á einum máli um — uttan mun til lit — at í hesum landsstýrisskeiði er so lítið fingið av skafti, at hann, ið sigur annað ger sag bert látur ligan í mannaeygum.

At gera meining um tað sum hendi í valseiðinum 1959-62 og tað sum í hesum skeiði er hent, er fáfongt, tí tað ássanna fólk, at onga tíð í Foroyum er so nóg broytt sum undir leiðslu javnaðarmanna. Tað er einki ov nóg sagt, at tað var eitt trotabúgv, sum tikið varð við í 1959, men eitt vælabúgv, sum tikið varð við í 1963, og har aftrat hevur tíðin verið so góð sum onga tíð, so var tað eitt arbeisført landsstýri, er ilt at siga, hvussu nóg tað kundi lagt úr hondum, landi og fólk til mikið gagn.

Eingin er meira ótilfriðs við hetta stýri enn nettupp tú, Ólavur, men tú er bara so persónligur og antisosialistiskur, at tú fær teg ikki til annað enn at sá mistreysti niður í fólk, men tað ber bara so lítil ávøkst. Og tað at tú og tíni royna at nýta hvørja løtu til at oysa gor og gall yvir javnaðarflokkinn, kemur einans av tí, at javnaðarflokkurin er tann flokkur, sum tjóðveldið er mest bebbaræddur fyrri til komandi val.

At tjóðveldið hevur verið í aftur gongd, síðan tað 4. januar 1963 treytaleyst leyp í fólkaflakslæypin eru mong prógv, sum tala fyrri, men ikki gjørdi tað stóðuna betri, tá lögtingsformaðurin á Ólavsoku frá tingsins høga palli hátíngarliga læs upp álitisvátan Sigurð Joensens til Hákon lögmann og hansara deyspolitikk.

Sannleikin er tann, at ómanslig er umbering »14. Septembæres fyrri sín deyspolitikk. Hann átti at skamma seg og tagt.

D—s.

Tveir arbeidarasangir

Á 50-ára stovningarveitslu Fylkings vórðu sungnir 3 sangir, sum, eina færd, tá út verður givin ein fœoykskt arbeidara songbók, munnu fara at finnast í henni. Í síðsta blað prentaðu vit ein av teimum, og her koma so hinir báðir:

Lag: Um várið sólin vermir...

Nú hevjið rødd, lat ljóða bragdar-kvæðið, so víða hoyrast skal hitt nýggja lagið

frá kvinnum og frá køllum ið stríða dagsins stríð. Tað sannast skal av øllum: Nú byrjar onnur tíð! Allan rætt, eiga vit at liva. Allan rætt, lagnu vár' at skriva — allan rætt!

Úr firðum komu fjeldir og av fjøllum, ja, kvinnur undir liðini á køllum! Tað var hin unga ættin, ið brynjað var til dyst og kravdi fullan rættin til síni fremst og fyrst! Ognarleys fylking sterka evna, ognarleys fram í fylking stevna — ognarleys!

Tað ljós, ið kveiktist kvæmt á suðurstrondum tað festi í og brann í norðurlondum.

Tó seint til Atlantsoyggja tann bjarti kyndil fann, tó var hann ei at boyggja, tá fyrsti login brann.

Yvir land, skjótt var login giitin, yvir land lýsti frælsisvitin — yvir land!

Og vit sum hesar Atlantsoyggja byggja, vit mega okkum kor tey bestu tryggja.

Ti fram við sævarstrendur, við bryggju og í havn tær høvdu arbeisshendur væl svara til sitt navn! Haldið á! Sigur verður vunnin! Enn er ikki síðsti dystur runnin — haldið á!

Ja, mangur seggur kom úr smáum korum

og gitin varð í verki og í orðum. Tær mongu smáu smáttir um okkar' oyggjaland, tær goymdu alt ið gott er við ein og lílan brand. Frælsisbrand, sum skal víða loga bjart í arbeisfólksins morgunrøða — frælsisbrand!

Tað munar væl, tá mong í felag standa og eru hvørjum øðrum vernd til handa,

Tað er nú roynt so mangan, tað aftur muna skal: Vit vinna andstremstangin, tá rógvið verður væl! Arbeisfólk, bæði menn og kvinnur skipa fylking, sum í stríði stinn er — arbeisfólk.

M. S. Viðstein.

Lag: O, móðurmál, stórt var ...

O, sól upprann í eystri sterk, tann frælsissólin bjarta. Hon lýsti arbeismonna verk sum livsins kraft og hjarta. Hon kyndi brand í slitmans sál. Tær eldsins súlur brennu og vístu okkum bjørtu mál úr oyðimarkar lendi.

Tað var tann sól, sum »Fylking« ól og legði kraft í barmin. At bera vápn og taka tøk for mannarættarkrovum. Ei batti hjóm og kastiblok. Teir lyftu miklum hovum.

Eitt havið mikla verður tað, so leingi klettur halda: Teir brutu slóð og lögdu lag, tað valandið balda. Og Foroya verkamannafjöld brátt fylgdi treyst í sporum, ið »Fylking« trein for hálvu öld. Tá kvakk úr trongum korum.

Vit takka tær for megnartøk. Tú gløtta hjó í skaddu. Frá stríði for fjeldarinnar sök ei nask burt teg ræddi. Teir ynska góða framtíð vær og happið rist á ennið! So bjart og hátt um ævir tær tann sigurs kyndil brenni.

Pætur.

Menn og meiningar

RÚSDREKKA

Rúsdrekkamálið er vorðið ógvuliga brennandi í Grønlandi. Ovurdrykkjuskapur hevur fingið menn at hugsa um tiltøk, ið kunnu forða tí hótandi rúsdrekkavandanum

Grønlandski landshovdingurin sigur m.a.:

— Ómáttaligur drykkjuskapur er víst eitt problem, men ikki hiti størsta her í Grønlandi. Tað verður drukkið meira enn í Danmark, men sonn alkoholisma er tó sera sjáldsom ...

Landsráðslimurin Peter Heilmann, Godthåb, sigur:

— Rúsdrekkamálið er óhugnaliga torført. Eg meini, vit mugu hava eina nýskipan.

Kanska er ein skipan eins og hin feroyska, sum heimilar einum eina vissa spiritusnøg; men ikki fyrr enn ein hevur prógvað at hava góldið skattin, hin rætta. Her í Grønlandi gjalda vit sum kunnugt ikki skatt, men vit kunnu kanska krevja, at húsaleiga, avdreg av lán-

um ella tilikt er í rættlagi, áðrenn skamtannarnøgðin verður útflyggjað. Vit eru ivasamir, tá talan er um forboð, eg eri mótsøðumaður av fullkomnum rúsdrekkabanni; men meini at problemið er so stórt, at okkurt má gerast, serstakliga nú tað er próvfast, at rúsdrekkanytslan stóðugt økist.

Sjukulátagepla

»Izvestia«, russiska stjórnarblaðið, hevur gjørt ógilt álop á aðalskrivaran hjá vesturtýsku sendi stovuni í Moskva. Hann verður skuldsettur fyrri at drepa moralin hjá eystureuropeiskum borgarum við gávum sum kaffi, sjukulát og sigaretturnar.

— Hann eigur at halda sín skitna mun, sigur blaðið.

Kaðalarbeiði útbyðast

Arbeiðið at grava og leggja niður kaðal frá marinu-støðini við Hoyviksvegin til grótbrotið við Oyggjarvegin verður útboðið. Treytirnar fáast á telefonverkskrivstovuni í Tórs-havn.

TELEFONVERKIÐ

Pf. J. F. KJØLBRO

Telegramadr.: »Kjølbro« - Telf. 5489 (6 linjur) - Telex 20

Handilsvirkir

Allar vanligar vørur í heil- og smásølu.

ÚTGERÐARFELAG
ÍSIRKIR og KULDAGOYMSLUR
HERMETIKKIDNADUR
FISKAMJØLS- og SILDAMJØLSVIRKI
KLAKSÍKAR SLEIPSTØÐ (mekaniskur verkstaður) ger alt vanligt skipsarbeiði og nýbyggingar.
KLAKSÍKAR BKIKKSMÍÐJA Sanitetavørur, rør. Ger alt vanligt blikkemiðjuarbeiði og rørleggjararbeiði. Setur upp miðstöðuhitaverk.

Innflutningar:

Matvørur, klædnævørur, salt, kol, olja, timbur og bygnings-tillfar. Allar vørur til skipaútgærd.

Útflutningar:

Fiskaflokk, ísfiskur, saltfiskur, klippfiskur, hermetik.